

Viborg Kommune

Børnehuset Rørsangervej

PÆDAGOGISK LÆREPLAN 0-2 ÅR

Hjernen&Hjertet

RAMBØLL

Indholdsfortegnelse

1 INDLEDNING . . . 3
1.1 Indledning . . . 3
1.2 Værdier . . . 4
1.3 Pædagogiske principper . . . 5
1.4 Læringsforståelse . . . 5
2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE PÆDAGOGISKE LÆREPLANSTEMAER . . . 9
2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL . . . 9
2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV . . . 10
2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION . . . 11
2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN . . . 11
2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG . . . 12
2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG . . . 13
3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER . . . 14
3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN . . . 14
3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER . . . 14
3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION . . . 15
3.4 METODER TIL EVALUERING . . . 15
3.5 DAGTILBUDDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS . . . 15
4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER . . . 17
4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING . . . 17
4.2 SOCIALE KOMPETENCER . . . 18
4.3 SPROGLIG UDVIKLING . . . 19
4.4 KROP OG BEVÆGELSE . . . 20
4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER . . . 21
4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER . . . 22
5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE . . . 24
5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ . . . 24
5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER . . . 24
6 AFSLUTNING . . . 27

1 INDLEDNING

1.1 Indledning

Kommunens fastsatte indledning

Den pædagogiske læreplan skal ses som et arbejdsredskab til at kvalificere og dokumentere 0-6-åriges læring og udvikling. Vi har i Viborg Kommunes Dagtilbud særlig fokus på de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene. Læreplanen skal sikre, at børnenes trivsel, udvikling og læring er i fokus, så børnene i samarbejde med forældre bliver rustet til at mestre de udfordringer, de møder. Læreplanen skal bruges som et dagligt, pædagogisk redskab til planlægning, refleksion, evaluering og dermed til udvikling af kvaliteten i de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene.

I Dagtilbud i Viborg Kommune rettes blikket mod kerneopgaven – opgaven vi løser sammen til gavn for barnet. Når vi udarbejder den pædagogiske læreplan, skal vi have forståelse for kerneopgaven, og bevidstheden om, hvordan vi sammen løser opgaven, skal være indeholdt i de opstillede mål og tiltag.

Ledelsen bør sikre, at bestyrelsen får forelagt det arbejde, som ledelse og personale foretager i forbindelse med udarbejdelsen, godkendelsen, evalueringen og opfølgningen af den pædagogiske læreplan.

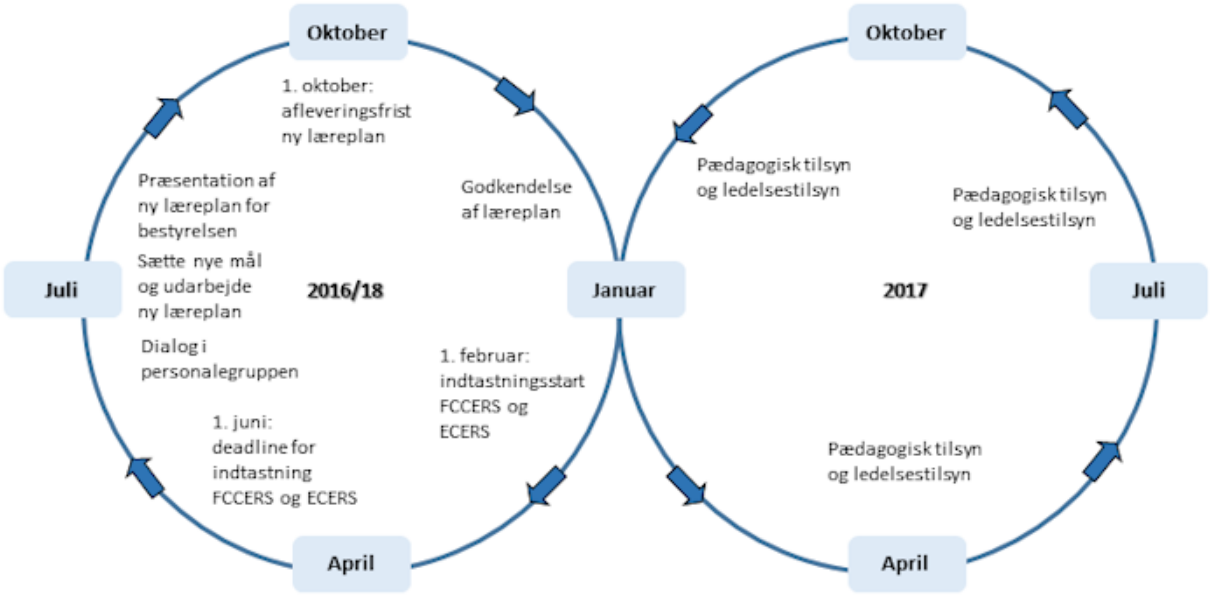
Denne pædagogiske læreplan er gældende for perioden 2017 til 2018.

Dagtilbuddets indledning

Den pædagogiske læreplan i børnehuset Rørsangervej er personalets arbejdsredskab for de kommende 2 år. Den er udarbejdet af personalet i fællesskab på baggrund af evalueringer, børneinterview i forhold til den tidligere læreplan, og den beskriver hvordan vi skaber læringsmiljøer som sikrer børnenes trivsel, læring og udvikling.
Den omhandler den pædagogiske praksis, børnemiljøet, metoder vi anvender og en beskrivelse af arbejdet med de 6 læreplanstemaer.

God læselyst

Årshjul

1.2 Værdier

Kommunens fastsatte værdier

Værdisættet fra "Lys i øjnene" udgør det fælles grundlag for arbejdet med børn i Viborg Kommune:
- Ethvert barn er unikt og kompetent og skal mødes som sådan.
- Børn deltager aktivt i sunde fællesskaber. Derfor vil vi skabe sammenhæng og helhed i børns liv.
- Børn er forældrenes ansvar. Derfor samarbejder vi med forældrene om deres børns udvikling og trivsel.
- Børn møder engagerede og faglig kompetente voksne. Derfor anvender vi den viden, der virker.
- Alle arbejder målrettet med en sundhedsfremmende, forebyggende og tidlig indsats. Derfor har vi særligt fokus på det brede tværfaglige samarbejde i nærmiljøet.

Derudover er "Det Strategiske Hus" Viborg Kommunes samlede vision, mission og strategi for dagtilbud. Vi vil:
-Være anerkendende og fokusere på børnenes ressourcer.
-Understøtte læring i børnefællesskaber.

Dagtilbuddets værdier

Kerneopgaven i børnehuset Rørsangervej er: "Sammen støtter vi barnet i at mestre eget liv"
Dette gør vi sammen med forældrene, hvor vi i en positiv dialog, samarbejder om barnets trivsel, udvikling og læring. Dette gør vi i den daglige kontakt, ved forældresamtaler, ved forældremøder og ved at lave dagbøger på Børnenettet.
Vores værdier, engagement, respekt, åbenhed og tryghed er med til at skabe et trygt og anerkendende miljø for børnene, hvor de får mulighed for at lære mest muligt.
Personalet lægger i det daglige vægt på at se og forstå det enkelte barn i forhold til dets udvikling. De følger børnenes interesser som afsæt til at understøtte deres læring, og tilrettelægges aktiviteter hvor der veksles mellem fokus på det enkelte barn og fællesskabet. Personalet ser sig som rollemodeller for børnene for at inspirere dem, og der sættes ord på deres handlinger, følelser og relationer. Personalet guider børnene og handle anviser i udfordringer og konfliktsituationer.

Dette vil vi yderligere uddybe gennem denne pædagogiske læreplan.

1.3 Pædagogiske principper

Kommunens fastsatte pædagogiske principper

1. Princip: Det pædagogiske arbejde skal tilrettelægges, så det enkelte barn sikres den bedst mulige udvikling og læring i hele dets hverdag.
2. Princip: Der skal være fokus på at skabe de bedst mulige læringsmiljøer, hvor der tages hensyn til barnets perspektiv og det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.
3. Princip: De professionelle guider alle børn i forhold til at opleve værdien af fællesskab.
4. Princip: Dialog og samarbejde med forældre og netværk er en naturlig del af arbejdet med at sikre børns trivsel og læring.
5. Princip: Der fremmes en kultur, hvor arbejdet med IT er en naturlig del af det daglige arbejde.

Dagtilbuddets principper

1. Princip: Børnene tilbydes differentierede fællesskaber
2. Princip: Hverdagen planlægges så denopleves som sammenhængende for det enkelte barn og fællesskabet
3. Princip: Der tilrettelægges aktiviteter, hvor fokus veksler mellem barnet og børnegruppen
4. Princip: Der er daglig kommunikation med forældrene, og der aftales ved behov fælles tiltag
5. Princip: IT tænkes ind som tiltag i alle temaer den pædagogiske læreplan

1.4 Læringsforståelse

Kommunens fastsatte læringsforståelse

Jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud":

Tidlig læring er centralt for udvikling af børns potentialer og kompetencer. Oplevelsen af tryghed og tillid er de bedste betingelser for læring og udvikling. Tilknytningen er af stor betydning for børns udviklings- og læringsprocesser.

Læring handler om dannelse og udvikling og er en forandringsproces, der fremmer tilegnelsen af nye kompetencer. Det er en proces, hvor barnet omformer og udvikler sin viden, forståelse og færdigheder.

Begreberne læring og udvikling går hånd i hånd. Barnet lærer, når det udvikler sig og udvikler sig, når det lærer. Begrebet læring kan også være et synonym for socialisering og/eller dannelse og knytter sig til barnets refleksion, handlinger og identitet.

En af de grundlæggende tanker bag den pædagogiske læreplan er, at hvert barn er medskaber af sin egen læring – en læring, som personalet skal støtte, guide og udfordre, hvad enten der er tale om planlagte aktiviteter eller spontant opståede situationer. Derfor har hele læringsmiljøet en betydning for børnenes udvikling og læring.

Ved læringsmiljø forstås bredt dagtilbuddets kultur og atmosfære, personalets rolle, de fysiske rammer, organiseringen og de metoder, der bliver brugt i de enkelte dagtilbud til at fremme børnenes læring.

Man kan også sige, at læring på en gang foregår i et spændingsfelt mellem det kognitive, psykodynamiske og samfundsmæssige - altså mellem barnets erkendelse, mestring, motivation, følelser og omgivelserne.

Dagtilbuddets læringsforståelse

Læring er tilegnelse af reaktionsmåder, vaner, færdigheder, kundskaber, kompetencer og viden. Børn lærer gennem leg og aktiviteter og hverdagens rutiner, hvori de afprøver og realiserer deres færdigheder og sociale relationer.
Vores lærings- og børnesyn ser det enkelte barn som værende unikt og kompetent med egen individualitet og personlighed. Børnenes kompetencer skal opdages, kendes, erkendes, anerkendes og bekræftes. Her er vores faglige kompetence og viden betydningsfuld. Vi skal gennem faglige og pædagogiske metoder, refleksioner, overvejelser og de fysiske rammer finde ud af, hvad børnene kan nu og hvad de skal kunne på længere sigt i den nærmeste udviklingszone samtidig med at vi støtter børnenes læring og udvikling.
De bedste vilkår for læring er når både børn og voksne er motiverede, engagerede og indgår i ligeværdige relationer. Det forudsætter et trygt, anerkendende og inspirerende miljø, hvor børnene har mulighed for fordybelse i leg og hvor børnene føler sig som en del af et fællesskab og med voksne som følger børnenes spor. Vi arbejder med at tilbyde børnene flere differentierede børnefællesskaber i løbet af en dag, eksempelvis samling, små fordybelses grupper mm. Dette giver børnene mulighed for at indgå i forskellige relationer. I arbejdet med børnenes spor bevæger vi os bevidst rundt i de 3 læringsrum. Dette betyder at vi skiftevis går foran og eksempelvis introducere nye ting for børnene, ved siden af hvor vi er medforskende og medoplevende, samt bagved hvor det er børnenes ideer og initiativer der eksempelvis er rammesættende for en aktivitet.
Det er de voksnes rolle at skabe et trygt og inspirerende miljø, hvor der er skabt en kultur som er præget af gensidig anerkendelse. Dette gør den voksne ved at bekræfte "Jeg hører hvad du siger, ser hvad du gør", - ved forståelse og indlevelse, "Jeg forsøger at sætte mig ind i hvorfor du gør som du gør", - ved åbenhed, "jeg er parat til at følge din tankegang", - ved selv refleksion og afgrænsning, "jeg adskiller det der sker i mig fra det der sker i dig".

De fysiske rammer er en vigtig del af læringsmiljøet og vi har derfor valgt at indrette zoner, der inspirerer til børnenes forskellige interesser. De fysiske rammer er fleksible alt efter børnenes behov og ønsker. Eksempler på værkstederne i huset kan være medieværksteder, legerum, motorikrum, naturværksted, dukkekrog, udklædning, stillerum og legepladsen som også er inddelt i zoner.

Illustration 2

	Børn har ringe indflydelse på form og indhold	Børnene har høj indflydelse på indhold og form
De voksne har høj grad af indflydelse på indhold og form	1. Læringsrum Voksenskabt læring. Den voksne går foran barnet. Den voksne har sat et bestemt indhold på programmet. Børnene skal lære noget bestemt.	2. Læringsrum Voksenstøttet læring. Den voksne går ved siden af barnet. Den voksne støtter og udvikler sammen med børnene. Børnenes medbestemmelse er medtænkt i projekter og aktiviteter. Støtte børns læring gennem samtaler. F.eks. følge børnenes spor.
De voksne har lav grad af indflydelse på indhold og form		3. Læringsrum Leg og spontane oplevelser. Den voksne går bag ved barnet. Den voksne skaber muligheder og udfordringer gennem tilrettelæggelse af et miljø for leg og oplevelser. De pædagogiske handlinger ligger underforstået i miljøet. F.eks. ved overvejelser over legepladsens indretning.

Fig. 1: De tre læringsrum (Basil Bernstein 2001)

2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE PÆDAGOGISKE LÆREPLANSTEMAER

2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål:

For at børnene kan mestre eget liv og bliver robuste, har det jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud" betydning, at:
- de professionelle gennem fællesskabet giver børnene mulighed for at lære at samarbejde og være en del af et struktureret og ustruktureret samvær
- de professionelle giver børnene mulighed for, at de kan mærke sig selv, sætte ord på følelser og behov
- de professionelle giver børnene mulighed for at tænke over egne handlinger og have omtanke for andre.

Disse almene kompetencer bliver udviklet i læringsmiljøer, hvor børn og voksne er sammen om aktiviteter, der stimulerer barnets sprog, motorik, viden om natur og naturfænomener samt kunst og kultur.

Jf. "Lys i øjnene" er det Byrådets mål:
- at børn bliver så dygtige, som de kan, trives og bliver livsduelige voksne. Det gør vi ved at inddrage og aktivere børnene i læringsprocessen og lade dem anskueliggøre den
- at børn, forældre og professionelle indgår i et forpligtende samarbejde. Det gør vi bl.a. ved at sætte ind på sprogområdet og herunder yde en særlig indsats for familier med flere sprog

Dagtilbuddets overordnede læringsmål:

Samling

Hos de ældste i vuggestuen afholdes der samling. Her er børnene delt op i to grupper, de ældste og yngste. I begge grupper synges der sange med fagter og leges sanglege. Hos de yngste i gruppen, bruges der en kuffert, hvor børnene på skift trækker et dyr eller anden ting op af som symboliserer en sang. Hos de ældste er sangene afbilledet på laminerede kort.
Hos de yngste i vuggestuen afholdes der ikke samling, her foregår aktiviteterne i stedet i omsorgsopgaverne i løbet af dagen.

Spisning

Spisning er en struktureret situation, med tydelig positiv voksenledelse. Det er en ramme for positivt socialt samspil, hvor børn/børn og børn/voksne er i dialog og der er mulighed for at se, lytte og dele oplevelser. Det giver mulighed for, at være en del af et fællesskab og etablering af relationer børnene imellem.
Børnene spiser i mindre grupper, hvor der er mulighed for dialog, og alt efter hvilke behov der er i børnegruppen, sidder de i perioder på faste pladser valgt ud fra (potentiel) relationel tilknytning, og i andre perioder kan det være selvvalgte pladser fra dag til dag.

Grupper

I vuggestuen arbejdes der hos de ældste i mindre grupper på omkring 3-5 børn, der er dannet på baggrund af alder og venskaber. Børnene samles 1-2 gange om ugen, hvor gruppetidens hovedoverskrift er et af de 6 læreplanstemaer.
Arbejdet i grupperne skaber et rum for fordybelse, hvor børnene i fællesskab og sammen med den voksne har mulighed for at undres, undersøge og opsøge viden om forskellige ting. De kommer omkring et emne fra flere vinkler, så der på den måde bliver skabt et varieret læringsmiljø, hvor børnene på forskellige måder, har mulighed for at sætte deres aftryk på gruppearbejdet.
De små grupper giver desuden de voksne rig mulighed for at støtte børnenes samspil, så de får øje på hinandens kompetencer, danner relationer og oplever et fællesskab omkring et givet tema.

2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål:

Jf. TOPI (Tidlig opsporing og indsats) arbejder vi ud fra tre grundlæggende værdier:
1. Barnets adfærd ses i den sociale kontekst, hvori barnet indgår. Fokus på barnets ressourcer og ikke dets mangler.
2. Forældrene er aktive samarbejdspartnere. Forældrene er en ressource.
3. Det tværfaglige professionelle samarbejde og de tværfaglige ressourcer vægtes højt. Der skabes fælles begreber og forståelse af hinandens praksis.

I forhold til børn, som viser tegn på mistrivsel, skal analysemodellen anvendes til at undersøge barnets signaler som grundlag for en tidlig indsats.

Dagtilbuddets læringsmål for børn med særlige behov:

Jf. TOPI foretages trivselsvurderinger på alle de børn, der er i børnegruppen, tre gange årligt. Besvarelserne sammenlignes ved at de ansatte har en kort dialog - gerne i form af korte runder. Derved bliver det muligt at have en kollegial dialog om de indledende iagttagelser, inden en mere systematisk beskrivelse og analyse med fokus på barnets kontekst og særlige individualitet og behov sættes i gang. Ved børn i mistrivsel bruges analysemodellen hvor personalet kommer omkring hvilke opretholdende faktorer, der er i de forskellige kontekster barnet er i. Forældrene inddrages i processen og den tværfaglige model inddrages. Det kan være i form af et fokusgruppemøde. Der laves i samarbejde med forældrene en handleplan for en fælles indsats, så barnet kan komme trivsel.

2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter til inklusion:

I Børnehuset er det højt prioriteret, at få børn med specielle behov inkluderet i børnefællesskabet. De voksne hjælper børnene med, at danne relationer/venskaber. Derfor tilbydes differentierede fællesskaber i den store gruppe, men også i mindre grupper, som giver børnene og den voksne mulighed for, at arbejde fordybet med mestring, læring og relationer. Der tages udgangspunkt i barnets ressourcer og der tilrettelægges aktiviteter hvor der skiftevis er fokus på barnet og børnegruppen.
De børn der går i specialgruppen i børnehavedelen er tilknyttet den basisgruppe, de alders/udviklingsmæssigt tilhører. Børnene deltager på lige fod med de andre i fællesskabet. Når der arbejdes i mindre grupper, sammensætter personalet børnene på baggrund af relationer, interesser, og der skabes læringsmiljøer som tilgodeser de forskellige behov, børnene har. Specialpædagogerne er tilknyttet en basisgruppe sammen med det øvrige personale i børnehaven, de har ansvaret for at udarbejde handleplaner, og samarbejde med forældre, talepædagog, psykolog, fysioterapeut og andre relevante instanser. Der arbejdes med piktogrammer for de børn som har brug for en forudsigelig hverdag. Ved hjælp af piktogrammerne forberedes børnene på overgange mellem forskellige aktiviteter og hverdagens rutiner, de børn der har brug for følgeskab af en voksen fra en aktivitet til en anden, får det. Der indlægges pauser efter behov i løbet af dagen. Børnenes overskud varierer meget, derfor er vigtigt at indlægger pauser efter behov. En pause kan være: en voksen der skærmer barnets leg i et af grænset legeområde, nærvær et barn med en voksen, sidde i en kuglestole, høre stille musik, historie eller spille iPad.
Forældrene inddrages som en aktiv medspiller i barnets trivsel. Der samarbejdes med udgangspunkt i den tværfaglige model i form af en fokusgruppemøde hvor der kan deltage psykolog, talepædagog, fysioterapeut, forældre, pædagoger og andre ressourcepersoner.

2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN

Kommunens fastsatte overordnede sprogindsats:

I dagtilbud kan sprogvurderingen foretages fra barnet er 2 år og 10 mdr. Ved særlige behov kan dagplejeren udarbejde et TRAS-skema.

Alle 3-årige skal sprogvurderes. Det anbefales, at de 3-årige - når vurderingen viser, at de har behov for en særlig eller fokuseret sprogindsats - revurderes ved en 5-årsscreening. Det er lederens ansvar at udføre sprogvurderingen og sætte en eventuel sprogindsats i værk. Til sprogvurderingen anvendes Rambølls modul, og den foretages af en pædagog i institutionen.

Dagtilbuddets sprogindsats:

I børnehuset Rørsangervej er vi bevidste om at børnene møder sproget i samspil med børn og voksne. Derfor prioriterer vi i dagligdagen, at der skabes rammer så børnene indgår i mindre sammenhæng med få børn.
Her er den voksne bevidst om sin rolle ved at benævne egne og barnets initiativer, så barnet får mulighed for at udvikle sit ordforråd. Derudover kan den voksne påvirke barnets sprogudvikling ved samtale om fælles tredje og blive klogere på barnets undren, ved at stille åbne spørgsmål. Udover de planlagte aktiviteter tænkes sproget ind i hverdagens gøremål og rutiner. Så som bleskift, borddækning, af og påklædning i garderoben, spisning og samling. I samlingen leges med sprog i form af rim og remser, vrøvle vers og sange, eventyr og drama.
I børnehaven laves der sprogvurderinger når barnet er omkring 3,4 år og ved behov igen før skolestart. Vurderingen viser i hvert enkelt tilfælde, om der er brug for en generel, fokuseret eller særlig indsats. Ved fokuseret eller særlig indsats vil barnet blive tilbudt en sprogindsats, som kan være dialogisk læsning eller lydlig opmærksomhed. Personalet vil kunne henter rådgivning vedrørende barnets sproglige kompetencer hos den talepædagog der er tilknyttet børnehuset.
I det fysiske børnemiljø har vi indrettet os med et udvalg af bøger, poser med rekvisitter til eventyrfortælling og kufferter som bruges henholdsvis til dialogisk læsning og lydlig opmærksomhed. Ligeledes er der mulighed for at bruge apps på iPads som fremmer den sproglige udvikling.

2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Kommunens fastsatte arbejde med overgange:

Det er Byrådets mål, at der er sammenhæng og helhed i børnenes liv. Det gør vi ved at arbejde systematisk med at skabe gode overgange for børn og inddrage forældrene i det arbejde.

I Viborg Kommune ønsker vi, at der opstilles mål for overgange mellem dagpleje og børnehus for at sikre, at alle børn får den bedst mulige overgang fra et dagtilbud til et andet. For at sikre at vigtig viden ikke går tabt i overgangene, har Viborg Kommune udviklet en fælles overgangsmodel og et fælles overgangsskema i forbindelse med TOPI.

Dagtilbuddets arbejde med overgange og sammenhæng:

For at sikre at alle børn får den bedst mulige overgang når de skal starte et nyt sted, og for at sikre at vigtig viden ikke går tabt i overgange, er der i Viborg kommune udviklet en fælles overgangsmodel og et fælles overgangsskema.
Overgangsmodellen og overgangsskemaet anvendes hver gang et barn skifter fra hjem til dagpleje/vuggestue, fra dagpleje/vuggestue til børnehave og fra børnehave til skole og SFO.
Modellen beskriver rammen for hvordan samarbejdet skal foregå mellem de voksne og barnets overgang fra et sted til det næste.
Dette betyder at i overgangen fra vuggestue til børnehaven tilbydes alle forældre, når barnet er 2,10 år en samtale. Inden samtalen udleveres et introbrev og overgangsskema til forældrene og dette udfyldes til denne samtale. Senest 1 måned før barnet starter i børnehave er der overgangssamtale hvor skemaet medbringes og tales igennem mellem forældre, vuggestuepædagog/dagplejer og børnehavepædagog.
Når barnet skal i skole afholdes der forældresamtaler i god tid inden skolestart. Her udleveres der overgangsskema på forhånd, som udfyldes i fællesskab af forældre og pædagoger til samtalen. I foråret tilbydes en overleveringssamtale hvor forældre, kontaktpædagogen, 0. klasselærer og SFO-pædagoger deltager. Til denne samtale medbringes det tidligere udfyldte overgangsskema.
Inden skolestart er de kommende skolebørn samt deres pædagoger fra børnehaven på besøg en dag på skolen.

2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter for arbejdet med overgange og sammenhæng:

Tre måneder inden start i vuggestuen inviteres barnet og forældrene til at deltage i legestue én time om ugen. Her møder de personalet, som skal tage imod barnet. Dette giver forældrene mulighed for at opnå kendskab og indsigt i dagligdagen og personalets arbejdsmetoder. Legestuen kan give barnet en rolig opstart hvor det får tid til at bearbejde indtrykkene og kan opnå en vis tryghed for stedet, de andre børn og personalet inden opstart.
I måneden inden børnene fra vuggestuen/dagplejen skal starte i børnehaven kommer de på besøg én formiddag om ugen sammen med en pædagog fra vuggestuen/ dagplejeren. Her vil de blive taget imod af den kommende basispædagog og nogle af de børn de skal være i gruppe med. Pædagogen i børnehaven har fokus på at skabe en god relation, op på at barnet byder ind med kendte ting fra vuggestuen/dagplejen
Inden skolestart er de kommende skolebørn samt deres pædagoger fra børnehaven på besøg en dag på skolen.

Illustration 3

3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN

Dagtilbuddets beskrivelse:

Børnehuset Rørsangervej er normeret til 103 børn, heraf en vuggestueafdeling med 30 børn, en børnehaveafdeling med 66 børn og en specialgruppe på 7 børn. Specialgruppens børn er inkluderet i børnehaven.
Vuggestuens børn er inddelt i 2 basisgrupper, som hedder Kyllinger og Ællinger. For at skabe overskuelighed og tryghed, får barn og forældre en kontaktperson, som har den primært tager sig af barnet det første stykke tid. Børnenes alder er mellem 0-3 år.

I vuggestuen er der 9 ansatte mellem 25 og 55 år. Der er 5 pædagoger, 3 pædagogiske assistenter og 1 pædagogmedhjælper.

Børnehavens børn er inddelt i 3 aldersopdelte basisgrupper, som hedder Mariehøns, Spidsmus og Bænkebidere. Til grupperne er tilknyttet faste voksne, som har den primære kontakt til børn og forældre. Børnene i Mariehønsegruppen er 3 år, i Spidsmusegruppen 3-4 år og i Bænkebidergruppen 4-5 år.
Der er 2 specialbørn hos Mariehønsene, 2 hos Spidsmusene og 3 hos Bænkebiderne.

I børnehaven er der ansat 5 specialpædagoger, 6 pædagoger og 2 studerende.

Derudover er der ansat en køkkenassistent og en i seniorjob.

Hele personalegruppen har videreuddannet sig med kurser i Marte Meo, nogle i pædagogisk dokumentation, kollegial supervision, neuropædagogik og psykologi, krop og bevægelse, motorik, udsatte børn, videnskabsteori og vejlederrollen.

3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er følgende prioritering af de enkelte læreplanstemaer angivet:

	Fordeling i %
Alsidig personlig udvikling	15,0
Sociale kompetencer	20,0
Sproglig udvikling	15,0
Krop og bevægelse	15,0
Naturen og naturfænomener	15,0
Kulturelle udtryksformer og værdier	20,0

Kommentar

Resultatet af FCCERS viser at vi under kulturelle udtryksformer og værdier kan blive bedre til at arbejde med kreative processer, og under sociale kompetencer scorer vi lavt på fremme af kulturel mangfoldighed
Derfor vil vi i den kommende periode have et øget fokus på disse områder

3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er det angivet, at følgende værktøjer særligt benyttes til dokumentation af arbejdet med læreplanerne:

- Læringshistorier
- Praksisfortællinger
- Foto
- Video
- Barnets bog
- Iagttagelser/observationer
- Børneinterview

3.4 METODER TIL EVALUERING

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, at der er benyttet følgende metoder til at evaluere arbejdet med læreplanerne:

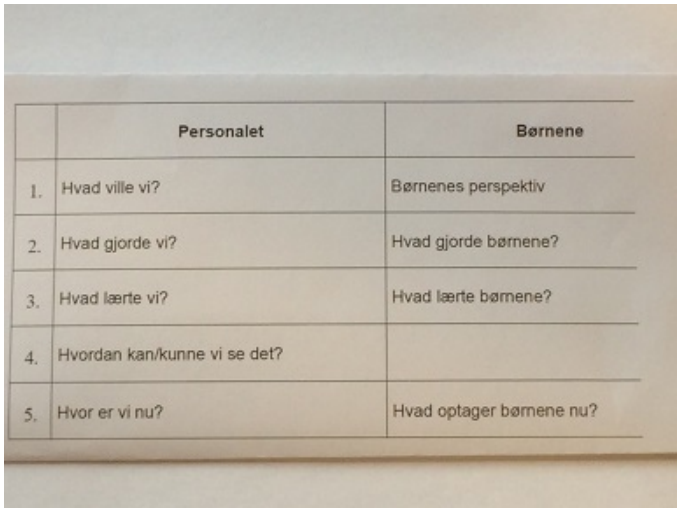
- FCCERS
- LP
- SMTTE
- Læringshistorier

3.5 DAGTILBUDDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, hvordan evalueringer skal anvendes til udvikling af den pædagogiske praksis:

Vores evalueringer bliver brugt til at reflektere over praksis, og til at diskutere om vi lever op til de fastlagte målsætninger og kvalitetskrav. I arbejdet med vores læreplan laver vi også en løbende evaluering af de processer vi sætter i gang med henblik på at kunne ændre retning i forhold til børnenes perspektiv. Det er vigtigt hele tiden at have målet for øje samtidig med at kunne inddrage børnenes spor. Et eksempel fra praksis er et projekt i skoven, hvor de voksne på forhånd har bestemt hvilke grupper børnene skulle være i og hvilke aktiviteter de skulle tilbydes. Det viser sig at børnene på tværs af grupperne bliver optaget af andre ting. Eks. opsamling af skrald, at lave... og indsamling af små dyr. Her ændrer de voksne retning og støtter op om børnenes egne initiativer og handlinger.
Til brug for opsamling af data bruger personalet logbøger, der tages billeder og video mm.
På basisgruppemøder laves i fællesskab en evaluering som indfanger forskellige perspektiver på både de voksnes og børnenes læring. Basisgrupperne bringer på skift evalueringer og SMTTE -modeller på et fælles personalemøde, hvor der reflekteres over den pædagogiske praksis, hvad er skridtet for næste handling mm.
Børnenettet og barnets bog bruges til at lave små praksisfortællinger og hverdagsevalueringer.
ECERS og FCCERS bruges til at evaluere kvaliteten af den pædagogiske praksis på et givet tidspunkt. Her er det den fælles refleksion over resultaterne som er med til at udvikle praksis.

Illustration 4

	Personalet	Børnene
1.	Hvad ville vi?	Børnenes perspektiv
2.	Hvad gjorde vi?	Hvad gjorde børnene?
3.	Hvad lærte vi?	Hvad lærte børnene?
4.	Hvordan kan/kunne vi se det?	
5.	Hvor er vi nu?	Hvad optager børnene nu?

4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER

4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med alsidig personlig udvikling angivet:

Barnets personlige udvikling sker optimalt i en omverden, der er åben og empatisk. Børn skal opleve sig som værdsatte individer i fællesskaber, hvor de bliver mødt, set og forstået.
Det er vigtigt, at barnet får mulighed for et stadig mere nuanceret kendskab til sig selv og andre, og at det tør udfordre egne grænser. Barnet skal føle sig værdsat for de kompetencer det har, det skal opleve retten til forskellighed, og som medskaber af sin egen dagligdag.
Vi støtte børnene til at blive selvhjulpne, ved at inddrage dem i hverdagens rutiner/gøremål.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi skaber rammer, så børnene får mulighed for at udvikle sig som selvstændige og alsidige personer
Vi skaber et miljø, der giver børnene mulighed for at opleve sig selv som et værdsat individ
Vi skaber rammer, hvor børnene føler sig set og anerkendte

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene kan selv tage initiativer og tilegne sig færdigheder på egne præmisser
2. Tegn: Børnene beder om hjælp hos de voksne og de andre børn
3. Tegn: Børnene udviser nysgerrighed og afprøver på eget initiativ nye ting
4. Tegn: Børnene ser og imødekommer andre børns initiativer
5. Tegn: Børnene viser et bredt følesesregister
6. Tegn: Børnene spejler sig i andre børn
7. Tegn: Børnene er opsøgende og tager initiativer
8. Tegn: Børnene viser glæde
9. Tegn: Børnene sætter grænser verbalt/nonverbalt

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

1. Tiltag: Vi udviser positiv ledelse, så barnet har mulighed for at udvikle sociale kompetencer
2. Tiltag: Vi giver nærvær, og hjælper når behovet er der
3. Tiltag: Vi belyser forskellige temaer ved hjælp af digitale medier
4. Tiltag: Vi hjælper børnene med at tolke de andre børns hensigter/initiativer
5. Tiltag: Vi anerkender og respekterer børnenes følelser
6. Tiltag: Vi linker børnene

7. Tiltag: Vi ser og anerkender børnenes initiativer
8. Tiltag: Vi sætter lys på børnenes særlige egenskaber/kompetencer
9. Tiltag: Vi støtter børnene i at mærke egne grænser, samt at kunne sige til og fra

4.2 SOCIALE KOMPETENCER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sociale kompetencer angivet:

Børnene udvikler sociale kompetencer i fællesskabet med de andre børn. Det sker i grupper, i venskaber og i børnehavens kultur. Børnehuset modtager børn med særlige behov, disse børn er inkluderet i det store fællesskab. I fælleskabet får børnene mulighed for at give og opnå anerkendelse og få forståelse for hinandens forskelligheder. Børnene lærer i samspillet med hinanden og de voksne at sætte grænser for sig selv og sige til og fra.Vi giver børnene mulighed for at færdes i forskellige kontekster, som understøtter deres sociale adfærd , trivsel og nærmeste udviklingszone
Vi skaber et miljø hvor der er plads til alle, men ikke alt

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sociale kompetencer angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi skaber et miljø, hvor børnene inddrages og opmuntres til at danne relationer i børnefællesskaber og derved udvikle samspilskompetencer
Vi skaber rammer, hvor børnene får mulighed for at opleve respekt og anerkendelse af egne og andres følelser og grænser
Vi skaber et miljø, hvor børnene får forståelse for hinandens forskelligheder

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: At børnene tager initiativ til kontakt med andre børn og voksne
2. Tegn: At børnene har fælles fokus
3. Tegn: At børnene efterligner andres handlinger
4. Tegn: At børnene vil trøstes af en voksen
5. Tegn: At børnene sætter grænser og siger til og fra, når de har behov for det
6. Tegn: At børnene udviser omsorg for hinanden
7. Tegn: At børnene er en del af fællesskabet på trods af deres forskelligheder
8. Tegn: At børnene går med på hinandens initiativer
9. Tegn: At børnene viser hensyn overfor hinanden
10. Tegn: At børnene deler glæde, vrede, sorg og angst

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sociale kompetencer angivet:

1. Tiltag: Vi sætter ord på børnenes initiativer og linker dem

2. Tiltag: Vi danner små grupper til aktiviteter og sætter børnene sammen efter alder, udvikling og interesser
3. Tiltag: Vi opfordrer børnene til at sige stop både verbalt og med tegn, hvis deres grænser overskrides
4. Tiltag: Vi sætter ord på børnenes følelser og viser dem hvordan de kan trøste hinanden
5. Tiltag: Vi tilbyder differentierede fællesskaber og en inkluderende praksis
6. Tiltag: Børnene bliver set og anerkendte som unikke individer med forskellige kompetencer og interesser
7. Tiltag: Børnene bruger iPaden i fællesskabet

4.3 SPROGLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sproglig udvikling angivet:

Sproget er en forudsætning for at kunne udtrykke sig og kommunikere med andre. Der findes mange forskellige sprog, som alle spiller en rolle i børns udvikling.
Sproglige færdigheder er en indgangsdør til verden – en mulighed for at høste viden og erfaringer. Det er derfor vigtigt at støtte børnene i at sætte ord og begreber på de oplevelser, de har i dagligdagen. Børnenes sproglige færdigheder udvikles hele tiden i mens de går i vuggestue og børnehave. Børnene møder sproget i samspil med børn og voksne i hverdagens små aktiviteter så som samling, gruppetid, spisning, bleskift og i garderoben. Børnene har behov for at møde voksne, der lytter til dem med forståelse og anerkendelse, så de får mulighed for at udtrykke deres meninger, følelser og tanker. Vi bruger Marte Meo principperne ved at sætte ord på barnets og egne handlinger og initiativer.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sproglig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi skaber rammer hvor børnene får mulighed for at udtrykke sig nuanceret såvel verbalt som nonverbalt omkring oplevelser, følelser og behov
Vi skaber et miljø, hvor der er tid og plads til at børnene kan indgå i dialog med hinanden og med de voksne
Vi skaber et miljø, hvor børnene ved hjælp af sproget oplever medbestemmelse og medindflydelse i at kunne påvirke deres hverdag, og sætte spor

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene giver respons på typiske ord og udtryk fra hverdagsrutinerne
2. Tegn: Børnene giver respons på kropsudtryk og stemmens betoning
3. Tegn: Børnene synger og leger med lyde, ord, remser i samvær med andre
4. Tegn: Børnene gør opmærksom på når de er færdige med fx. at spise, trænger til en ny ble, er mere sultne
5. Tegn: Børnene søger øjenkonatkt og siger noget
6. Tegn: Børnenetager initiativ til at tale med de andre børn
7. Tegn: Børnene peger og søger øjenkontakt og spørger "hvad er det?" eller benævner det de ser

8. Tegn: Børnene har en dialog om et fælles tredje eks. en aktivitet
9. Tegn: Børnene efterspørger sprogkufferter og bøger

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sproglig udvikling angivet:

1. Tiltag: Vi giver børnene tid og opmærksomhed til at udtrykke sig, verbalt og nonverbalt
2. Tiltag: Vi har små grupper for at kunne understøtte dialogen, fx samling, spisning, tema- og legegrupper
3. Tiltag: Vi sætter ord på børnenes leg og linker dem
4. Tiltag: Vi spejler barnet med lyde og mimik
5. Tiltag: Vi sætter ord på egne og børnenes initiativer
6. Tiltag: Vi fortæller historier og læser bøger/sprogkufferten
7. Tiltag: Vi synger sange med bevægelse og fagter
8. Tiltag: Vi bruger iPaden til at høre historier på

4.4 KROP OG BEVÆGELSE

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med krop og bevægelse angivet:

Forudsætningen for at børn kan udvikle sig er, at de bruger deres krop gennem leg og bevægelse, hvorved læring kan ske. Børnenes sansestimulering hænger sammen med deres kropslige aktiviteter da sansning er knyttet til bevægelse. Gennem bevægelse og kropslig udfoldelse bliver børnene bevidste om deres egen kunnen og færdigheder, som kan give dem en forståelse for egne og andres grænser og derved kan de udvikle empati

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med krop og bevægelse angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi skaber rammer hvor børnene får mulighed for at udvikle deres kropsbevidsthed
Vi skaber et miljø hvor børnene kan mestre egne kropslige udfordringer
Vi skaber et miljø hvor børnenes sanseintegration stimuleres
Vi skaber et miljø, hvor børnene kan få mulighed for at opleve og bevare glæden ved kropslig udfoldelse

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene benævner de forskellige kropsdele
2. Tegn: Børnene udfordrer deres motoriske kunnen
3. Tegn: Børnene kan genkende kropsdele
4. Tegn: Børnene efterspørger aktiviteter som stimulerer deres sanser
5. Tegn: Børnene tager initiativ til fysiske lege
6. Tegn: Børnene deler glæde ved at spejle sig i hinandens motoriske eksperimenter

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med krop og bevægelse angivet:

1. Tiltag: Vi laver motoriske aktiviteter som udfordrer børnene indenfor deres nærmeste udviklingszone
2. Tiltag: Vi benævner de forskellige kropsdele i fx. puslesituationer
3. Tiltag: Vi giver børnene mulighed for at tage bilelder af hinanden
4. Tiltag: Vi indretter legezoner hvor børnene kan bruge kroppen på forskellige måder
5. Tiltag: Vi spiller musik, laver sanglege og danser med børnene
6. Tiltag: Vi giver børnene mulighed for at smage, røre og dufte til maden

4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med naturen og naturfænomener angivet:

Børnene i børnehuset kommer dagligt ud at mærke naturen på egen krop, og bliver udfordret på motorikken og sanserne, da naturoplevelser bidrager til både den følelsesmæssige, mentale og fysiske udvikling. Børnene opmuntres til at være nysgerrige, fantasifulde og undersøgende i deres møde med natur og naturfænomener. Vi følger børnenes spor, og eksperimenterer med naurfænomener både ude og inde på børnenes præmisser. Dette giver børnene en forståelse for dyreliv, planter, årstider, vejret, former, farver mm. Resultatet fra ECERS og FCCERS viser at vi i højere grad skal italesætte miljøbevidsthed og ansvar. Dette vil vi gøre , hvor det er meningsfuldt for børnene, eksempelvis samler vi skrald i skoven og opfordrer børnene til at tegne på begge sider af papiret.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi skaber rammer så børnene, får mulighed for at udforske og eksperimentere med naturfænomener
Vi skaber rammer, hvor børnene får mulighed for at opleve glæde ved og udvise respekt for naturen og miljøet
Vi tilbyder et miljø, hvor børnene opnår fortrolighed med de muligheder der er tilgængelig i naturen

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene efterspørget at komme ud uanset vejret
2. Tegn: Børnene eksperimenterer og stiller spørgsmål om naturfænomener
3. Tegn: Børnene bemærker, når vi finder ting i naturen som ikke hører til der
4. Tegn: Børnene udtrykker forventning om gentagelser af tidligere oplevelser fx. lege med vand/sne, skoven
5. Tegn: Børnene bruger naturens terræn til at udfordre deres motorik
6. Tegn: Børnene sanser naturen med deres krop fx ved at dufte, lytte, føle, og smage
7. Tegn: Børnene leder efter smådyr

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

1. Tiltag: Vi giver børnene mulighed for at opleve regn, sne, blæst og sol
2. Tiltag: Vi laver forsøg med børnene om fx fryse/smelte og flyde/synke
3. Tiltag: Vi samler affald op i naturen sammen med børnene
4. Tiltag: Vi finder og undersøger små dyr med børnene
5. Tiltag: Vi søger vidensammen med børnene på iPaden om nauren og dens fænomener
6. Tiltag: Børnene leger med ting de finder i naturen

4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Kultur er udtryk for menneskers forståelse af og tilgang til verden. Det er blandt andet gennem mødet med andre og det anderledes, at man definerer sit eget kulturelle ståsted og genkender egne kulturelle rødder. Mødet med forskellige udtryksformer og værdier giver børn kendskab til den kulturelle mangfoldighed, hvor sprog, vaner og levevilkår kan være forskellige, og at der er mange måder at agere og udtrykke sig på. Børn får gennem oplevelser af kunst og kultur inspiration til at lege og eksperimentere med de udtryk de møder. Forskellige udtryksformer kan
være bøger, film, teater, musik, billeder, digitale medier mm

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi skaber et miljø hvor børnene får mulighed for at få indblik i kulturel mangfoldighed
Vi skaber rammer hvor børnene præsenteres for og inddrages i nye oplevelser og indtryk, som kan bidrage til deres egne skabende kulturelle udtryk
Vi skaber et miljø hvor børnene har adgang til materialer, redskaber og medier, der kan give input til deres egne skabende aktiviteter
Vi skaber rammer som giver børnene mulighed for at hinanden, og at præsentere egne kulturelle udtryk og aktiviteter for hinanden

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene er nysgerrige og åbne overfor andre måde at klæde sig på , tale på, spise på og være på
2. Tegn: Børnene klæder sig ud og leger de er en anden
3. Tegn: Børnene deltager aktivt i sanglege og sange med mimik og fagter
4. Tegn: Børnene fortæller om og leger det de har oplevet

5. Tegn: Børnene efterspørger at bruge de digitale medierog andre materialer sammen men ven eller voksen
6. Tegn: Børnene gengiver egne erfaringer gennem leg og andre udtryksformer
7. Tegn: Børnene fortæller om sig selv og deres baggrund
8. Tegn: Børnene spejler sig i de voksne og bruger det de ser i deres leg med de andre børn

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

1. Tiltag: Vi skaber rum til udklædning og leg, ved at sørge for at der er af udklædningstøj/ting til rådighed
2. Tiltag: Vi introducerer til forskellige måder at leve på med hensyn til påklædning, sprog, adfærd og mad
3. Tiltag: Vi læser bøger, synger sange og hører musik med børnene der beskriver mangfoldigheden
4. Tiltag: Vi arbejder videre sammen med børnene, om det de oplever eks. hjemme, gymnastik, musik
5. Tiltag: Vi arbejder med barnets bog
6. Tiltag: Vi laver udstillinger med de ting børnene har lavet med tilhørende procesbeskrivelse/dokumentation
7. Tiltag: Vi inspirerer børnene til at skabe noget nyt med anderledes materialer
8. Tiltag: Vi bruger digitale medier sammen med børnene til at søge viden/inspiration i forhold til temaet
9. Tiltag: Vi tager på ture ud af huset, små som store, hvor børnene kan få nye oplevelser

Illustration 5

5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE

5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er arbejdet med børnemiljøet beskrevet med følgende ord:

Dagtilbuddets beskrivelse:

Børnemiljøet skabes af den gensidige påvirkning, der finder sted mellem børnene og omgivelserne. Det er de fysiske, psykiske og æstetiske forhold, der påvirker børnemiljøet.

I forhold til det fysiske børnemiljø har vi i børnehuset prioriteret at have legezoner og værksteder, der tager hensyn til børnenes forskellige interesser og aldre.
Det fysiske, psykiske og æstetiske miljø påvirker gensidigt hinanden, og kan derfor ikke ses som isolerede enheder.
Vi bruger DCUM's spørgeskemaer, hvor børnene besvarer spørgsmål, omkring deres trivsel i børnehaven, derudover laver vi priktest for at se, hvordan børnene benytter funktionerne i huset. Begge dele bruges i forhold til eventuelle ændringer i funktionerne og det pædagogiske miljø.

5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er anvendelsen af børnemiljøvurderinger til at skabe inkluderende læringsmiljøer beskrevet med følgende ord:

Dagtilbuddets beskrivelse:

Børnemiljøet skabes af den gensidige påvirkning, der finder sted mellem børnene og omgivelserne. Det er de fysiske, psykiske og æstetiske forhold, der påvirker børnemiljøet.

I forhold til det fysiske børnemiljø har vi i børnehuset prioriteret at have legezoner og værksteder, der tager hensyn til børnenes forskellige interesser og aldre.

I vuggestuen er der indrettet med borde og stole som passer til det enkelte barns størrelse og udvikling, som fortrinsvis bruges i forbindelse med måltiderne. Gulvplads prioriteres højt, da det er vigtigt at vuggestuebarnet har plads til at være i bevægelse og udvikle sig motorisk. Derfor kan de fleste borde slås op, når de ikke er i brug.
På gulvet er der placeret madrasser, som dels inspirerer og hjælper børnene til at afgrænse aktiviteten. Der findes lave dybe reoler, hvor legetøjet ligger på åbne hylder. Børnene har også mulighed for at udforske deres motorik ved at kravle på reolerne. Vores møbler har ofte flere funktioner, som f.eks. sofaen som også er en udmærket platform til udspring, eller bordet som nemt forvandles til en hule.
Da det sansemotoriske som nævnt er højt prioriteret, er en stue permanent indrettet med et boldbassin, og i motorikrummet forefindes gynge, faldskærm, tunnel m.m. som hurtigt kan tages frem til brug.

I børnehaven har vi indrettet et stillerum, hvor man kan lytte til historier og spille spil, desuden holdes der stillestund over middag, med mulighed for at slappe af til et eventyr eller et lille teaterstykke. Stillerummet er indrettet, så børnene har mulighed for at kunne trække sig fra det store fælleskab og være i et mindre forum.
Derudover har vi indrettet rum, som kun den ældste børnegruppe må benytte, Her kan de være lidt alene uden voksne og mindre børn og fordybe sig med legetøj, som udfordrer og specifikt henvender sig til deres
alder og modenhed.
De mere fysiske aktiviteter tilgodeses både i motorikrummet og på legepladsen, og børnene har således i vid udstrækning selv mulighed for at bestemme, om de vil lave aktiviteter ude eller inde.

Det psykiske børnemiljø handler om fællesskab, venskab og tryghed. Hermed forstås vores pædagogik, samværsformer og rutiner. Vi arbejder efter Marte Meo metoden, er anerkendende og inkluderende.

I vuggestuen er børnene aldersopdelte på to stuer. Herved formår vi at imødekomme børnegruppens specifikke behov.
Når barnet lige er begyndt, forsøger vi at begrænse antallet af medarbejdere, som er omkring barnet. Efterhånden som barnet bliver trygt, udvides barnets kontakter.
I projekt perioder arbejder den samme voksne med en lille gruppe børn. Her oplever børnene efterhånden et tilhørsforhold.
Børnene har faste pladser når vi spiser frokost. De sidder så vidt muligt sammen med den samme voksne hver dag.
De børn som sover indendørs bliver så vidt muligt hver dag puttet af den samme voksne.

I børnehaven er der tider på dagen, hvor der er planlagte aktiviteter for en større børnegruppe, herunder samling, vaske hænder og oprydning efter madpakker. Aktiviteter hvor børn og voksne er vigtige for at fællesskabet og aktiviteterne fungerer.
For at styrke børnenes tryghed, er vi bevidste om tonen i huset, at der er en positiv stemning i samværet, og at børnene føler sig set.
Vi hjælper børnene med at indgå i relationer og bakker op om venskaber, og arrangerer mindre legegrupper til de børn, der måtte have brug for støtte.

Det æstetiske børnemiljø kendetegnes ved, at det er børnenes værker, der udstilles, ligesom billeddokumentationer af processerne gør det.

Det bliver præsenteret på en flot og iøjnefaldende måde, så andre får lyst til at gå hen og kigge på det og bliver inspireret.

For at give lyst til nye lege, stiller vi legetøjet indbydende og inspirerende, når der ryddes op, og når børnehaven åbner.

Vi er opmærksomme på, at indrette rummene i børnehuset, så det skaber overskuelighed for børnene, dette gøres bl.a. ved at tænke på farvesammensætninger og undgå for meget visuel støj.

6 AFSLUTNING

Det næste skridt med den pædagogiske læreplan bliver at på den gjort levende i det pædagogiske arbejde. Det sker ved at personalet bruger den til at opstille mål for de tiltag som der sættes i gang i huset. Der laves en planlægning for det kommende år, hvor basisgrupperne på skift medbringer deres arbejde med læreplanen på et personalemøde. Børnehuset deltager i Barnet i Centrum 2, hvor fokus er på mikro overgange. Det er overgange mellem de planlagte aktiviteter, og vi vil her ved hjælp af video, prøve at opfange den pædagogiske praksis, så barnet, fællesskabet og de voksne oplever dagen som sammenhængende. Til analyse af det opsamlede materiale vil vi bruge den pædagogiske læreplan.
Vi glæder os til at komme i gang.

Hjernen&Hjertet

Hjernen&Hjertet er et IT-system, som Rambøll har udviklet til at understøtte arbejdet med udvikling og dokumentation af kvalitet i dagtilbud.

Systemet hedder ”Hjernen&Hjertet”, fordi det forener den logisk-rationelle ”hjerneaktivitet” det er at måle og dokumentere kvalitet, med den ”hjerteaktivitet”, det er at levere kvalitet i samværet med vores fælles børn.

Hjernen&Hjertet samler oplysninger fra de pædagogiske læreplaner, oplysninger til pædagogisk tilsyn, ”Dialogprofiler” til brug i forbindelse med forældresamtalerne og andre oplysninger om den pædagogiske kvalitet.

Oplysninger fra alle disse forskellige dokumentationsopgaver, suppleret med kommunale nøgletal gør det muligt gennem Hjernen&Hjertet at give alle et bedre overblik over kvaliteten i det pædagogiske arbejde.

Du kan læse mere om Hjernen&Hjertet på hjemmesiden: **www.hjernenhjertet.dk**